

GLASNIK

Narodnega Sveta v Celju

Izdaja Narodni Svet v Celju. Urejuje Vekoslav Spindler. Tiska Zvezna tiskarna v Celju.

Uredništvo in upravnništvo v Celju (začasno pisarna dr. E. Kalana, Graška cesta). — List se mora plačati, številka po 20 v., najmanj za 20 številke naprej. — Cene inseratov so: cela stran 100 K, pol strani 60 K, $\frac{1}{3}$ strani 40 K, $\frac{1}{4}$ strani 35 K, $\frac{1}{5}$ strani 30 K, $\frac{1}{6}$ strani 25 K, $\frac{1}{8}$ strani 18 K, $\frac{1}{10}$ strani 16 K, $\frac{1}{12}$ strani 14 K. — Popusti: pri 2–5 kratni objavi 15%, pri 6–10 kratni 25%, pri 11–20 kratni 35%, pri 21–50 kratni 50%. — List izhaja od slučaja do slučaja po potrebi.

Odgovor regenta Aleksandra na adresu Narodnega Vječa.

Dne 2. decembra ob osmih zvečer je delegacija Narodnega Vječa SHS v slavnostni avdijenci regentu Aleksandru izročila adresu Narodnega Vječa glede državnega ujedinjenja jugoslovanskih ozemelj bivše Avstro-Ogrske s Srbijo in Črnogoro v državo SHS pod vladno dinastije Karagjorgjevičev.

Na to spomenico je regent Aleksander odgovoril sledeče:

Gospodje odposlanci! Vaš prihod v imenu Narodnega vječa SHS, dostojnega predstavitelja široke naše narodne misli in Vaše poročilo o njegovem zgodovinskem sklepu z dne 24. novembra, s katerim se proglašča narodno edinstvo celega naroda in vse naše mile mučene slavne domovine, me je napolnilo z veseljem. Priznavač to poročilo sem prepričan, da s tem činom izpolnujem svojo vladarsko dolžnost. V imenu Njegovega Veličanstva kralja Petra I. proglašam ujedinjenje Srbije z deželami neodvisne države SHS v enotno kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ta veliki zgodovinski čin bodi najboljša nagrada Vašim naporom in najboljša nagrada vseh Vaših tovarišev v Narodnem vječu. S smelim prevratom ste vrgli raz sebe tuji jarem, z visoko razvito narodno zavestjo ter velikimi žrtvami, ki so jih pretrpeli vsi deli naroda.

V smislu vseh želja in ozirov, katere ste mi blagovolili razložiti in s katerimi se jaz in moja vlada popolnoma strinjamo, bo vlada takoj ukrenila, da se čim prej uresniči vse ono, kar ste želeli glede začasne in prehodne dobe do sestanka in kraja delovanja velike ustavodajne skupščine.

Jaz hočem biti kralj samo svobodnim državljanom države Slovencev, Hrvatov in Srbov, ostati hočem vedno zvest ustavnim, parlamentarnim in široko demokratskim načelom, zasnovanim na splošni volilni pravici. Zaradi tega bom prosil vašega sodelovanja pri poslih vlade, ki bo predstavljala vso zedinjeno očetnjo in bo ta

vlada v stalni zvezi najprej z Vami, potem z narodnim zastopstvom, s katerim bo delovala in mu bo odgovorna.

Z njim in celim narodom hoče vlada imeti kot prvo nalogo, da se pobriga, da se meje naše države ujemajo z etnografskimi mejami celokupnega našega naroda. Obenem z Vami imam to pravico in nadejam se, da se bodo naši veliki prijatelji pridružili tej pravici, ker odgovarja načelom, katera so sami proglasili in za katera so prelili toliko krvi.

Istotako se nadejam, da bo tem ozirom dala izraza tudi s svojimi odločitvami sama kraljevina Italija, ki se ima za svoj postanek zahvaliti istim načelom, ki so jih tako sijajno tolmačili s peresom in delom njeni veliki sinovi prošlega stoletja.

Svobodno smemo povedati, da se v spoštovanju vseh načel in ozirov na prijateljstvo italijanski narod ne bo mogel več držati londonskega dogovora, ki je bil podpisan brez nas in katerega nismo nikdar priznali in ki je bil podpisan v času, ko se ni mislilo na razpad Avstro-Ogrske in so zato mnogi obziri postali brezpredmetni.

V tem in tudi v vsem drugem, bratje, upam, da bo naš narod za vedno ostal složen in močan, da bo v novo življenje šel vedrega in ponosnega čela, vreden sreče, ki ga čaka. Živel narod slovenski, hrvatski, srbski! Naj bode za vse čase srečno in slavno naše kraljestvo Slovencev, Hrvatov in Srbov!

Politične vesti.

Novo srbsko ministerstvo je sestavljeno sledeče: Nikola Pašić, min. predsednik; Stojan Protić, finance in zun. zadeve; Ljubo Lazarević, prosveta in bogočastje; Marko Tripković, notranje zadeve; Vanović, javna dela; general Mihajlo Račić, vojna; Marinković, poljedelstvo; dr. V. Janković, prehrana in prehodno gospodarstvo; Djuričić, pravosodstvo.

»Kaj je v Ženevi zagotovljeno češko-slovaški državi na gospodarskem polju?« Pod tem naslovom prinaša agrarni „Večer“ razgovor z zastopnikom češko-

slovaške vlade, višjim ravnateljem agrarne banke, Svobodo, ki je izjavil, da je delegacija v gospodarskem oziru našla pri zaveznikih največje razumevanje. Dosežen je popoln sporazum v nazorih glede nadaljnjih korakov na političnem, finančnem in gospodarskem polju. Glede vprašanja prometnih potov računajo Čehoslovaki predvsem z jugoslovansko Reko. Glede urejenja valute se mora povrniti sistem realnega pokritja papirnega denarja. Tudi v tem oziru mora država računati na izdatno pomoč zaveznikov. Saniranje valute se mora na eni strani rešiti med državami, ki so nastale na področju stare Avstrije, na drugi strani pa na mednarodni konferenci povodom mirovnih pogajanj, ker so ententne države in Amerika interesirane na tem vprašanju kot posestnice enega dela kreditnih papirjev iz časa pred vojno.

Nemci stavijo predloge. Nemška vlada je s posredovanjem švicarske vlade poslala ententnim vladam noto, v kateri želi, naj bi se sestavila mednarodna, centralna komisija, ki bi naj preiskala vse na začetek svetovne vojne se nanašajoče akte pri vseh vladah, katerih države so bile v vojno zapletene. Taka neutralna komisija naj bi dognala prave krivce vojne. — Bo pač zdaj drugega dela dovolj nego tako iskanje ker vendar vsakdo ve, da je glavni in edini krivec vojne bivši nemški cesar Viljem.

Razne novice.

Pomanjkanje stanovanj v Celju in okolici. Že več let se opaža občutno pomanjkanje stanovanj v Celju in okolici. Do sedaj so bile temu krive vojaške nastanitve in pribežališče ubogih begunskih rodbin. Po delni rešitvi teh dveh vprašanj se je upalo, da nastane boljša doba za one, ki čakajo že delj časa na srečni trenutek, da dobe vendar enkrat ugodnejša in stanu primerna stanovanja. Sedaj ko odhajajo nemški uradniki iz našega ozemlja, bi bilo upati na več praznih stanovanj. A glej ga spaka! Ti naduteži odhajajo, a njih rodbine se lepo še nadalje šopirijo po krasnih stanovanjih, samo da so še nadalje deležne izboljšanih aprovizacijskih razmer, da si napolnijo svoje branjevske žepe za prihodnost. Tako je bil na primer višji okr. komisar H. že spomladi premeščen na Zg. Štajersko, a rodbina sedi na toplem še vedno v Celju. Tudi dva druga polit. nemška uradnika-petelina sta jo odpihala od tu, rodbine pa lepo naprej bivajo tu v krasnih stanovanjih. In takih slučajev je še več! Kam pa naj na novo došli slov. uradniki z rodbinami gredo? Ali ne bi bilo umestno, v tem oziru brezobzirno postopati in vse potrebno ukreniti, da se razmere korenito predručajijo? Sicer se mora vsak semkaj premeščen slov. uradnik premisliti, da nastopi čimprej svoje novo službeno mesto.

Iz sodne službe. G. nadsvetnik dr. Fr. Kotnik je imenovan za začasnega predsednika okrožnega sodišča SHS v Celju. — Okr. sodnik g. dr. Fr. Žihner ostane na svojem mestu v Celju. — Za višje deželne sodnije

svetnika v Celju je imenovan dr. Frid. Bračič. — Za sodnika brez stalnega mesta je imenovan dr. M. Rus. Prideljen je drž. pravdništvu v Celju.

Za postajenačelnika v Celju je imenovan g. Još. Mohorko, dozda postajenačelnik na Ponikvi. Dozdajni postajni načelnik v Celju Jožef Stoppar je premeščen v Špital na Koroško.

Gospodarski urad okr. glavarstva SHS v Celju naznanja, da se množijo pritožbe, da zahtevajo mlinarji poleg plače za mletje tudi mletnino. Vsled tega so posestniki v dodeljeni množini prikrajšani, ter je oškodovana tudi nabava žita. Proti onim mlinarjem, o katerih je znano, da zahtevajo vrh plačila še mletnino, se bo na podlagi postavnih določb najstrožje postopalo.

Vojaški oddelek za zbiranje vojnega materijala v Celju se je ustanovil z včerajšnjim dnem. Vodstvo oddelka je prevzel g. major Majcen. Nastanjen je v starem okrožnem sodišču. Ekspoziture se ustanove v Brežicah in Konjicah.

Pri okrajnem glavarstvu SHS v Celju se pri izplačevanju begunskih podpor — kakor se nam poroča — še vedno šopiri Italjanka Juras in njena kompanija, tudi Degrassi. Čudimo se, da se še drži Jurasko in podobne ljudi, ki so bili glavni konfidenti bivše avstr. vojaške oblasti proti Slovencem in so zagrešili kot takšni nešteto lumparij. Zakaj pa imamo slovenske uradne moči, ki prosijo za službe?! Oni se pa v pest smejejo naši popustljivosti!

Pojasnilo glede vzdrževalnin. Ponekod se je na davčnih uradih naredba št. 63 poverjeništev za narodno brambo, finance in soc. skrbstvo tolmačila tako, da bi se imele vzdrževalnine plačevati invalidom in ne rodbinam invalidov. To je napačno tolmačenje. V smislu telefonskega navodila poverjenika za finance je besedo »invalidom« v naredbi tolmačiti v tem smislu, da se gre za rodbine invalidov in ne za invalide same.

Vzdrževalnine (podpore) za čas pred 1. nov. Glede vzdrževalnin, ki so zapadle pred 1. nov. in se imajo izplačati za nazaj, je Narodna vlada SHS v svoji seji dne 28. nov. sklenila, da se imajo izplačati v vseh slučajih kakor druge podpore, t. j. če obč. urad in župnik napišeta na poli potrdilo, da obstoji res potreba za podporo.

Oddajo orožja za Celje in del okolice je odredilo za danes 4. tm. tukajšnje štacijsko poveljstvo.

Radgono in Cmurek so 1 tm. zasedle jugoslovanske čete. V Cmureku je bila mala praska.

Gimnazijski ravnatelj v Ptuj dr. K. Schöbinger je od Nar. vlade SHS odstavljen.

Za ravnatelja gimnazije v Ptuj je imenovan g. prof. Fr. Vajda.

Prestolonaslednik Aleksander sprejel regentstvo. Dne 2. tm. so bili pri prestolonasledniku Aleksandru delegati Nar. Vječa v skupni avdijenci in so predložili adresu na podlagi navodil Nar. Vječa. Aleksander je izjavil, da sprejme regentstvo za celo Jugoslavijo. Še isti večer je bilo imenovano skupno ministerstvo

Iz davčne službe. Za vodjo okrajne davčne oblasti v Mariboru je imenovan finančni tajnik dr. Karel Nowotny, v Ptujju finančni koncipist Konrad Šmid, v Slovenjgradcu finančni koncipist Jos. Satler, v Ljutomeru davčni upravitelj Otmar Meglič. Za vodjo davčnega urada v Celju je imenovan višji davčni upravitelj Raf. Dolinšek iz Gradca, za vodjo davčnega urada v Konjicah davčni upravitelj Štefan Šuc, v Št. Lenartu davčni upravitelj Ivan Vodlak, v Šoštanju davčni upravitelj Ferdo Tičar, v Ptujju davčni upravitelj Ladislav Jerše, v Ormožu višji davčni upravitelj Martin Kojc, v Ljujmeru davčni upravitelj Hinko Drofenik, v Laškem trgu davčni upravitelj Emil Pleskovič.

Progo Celje — Spodnji Dravograd prevzame te dni ravnateljstvo drž. železnic v Ljubljani.

Topniško poveljstvo v Celju je z današnjim dnem prevzel g. major Burnik.

Nemško-avstrijska komisija, ki se hoče pogajati z Narodno vlado glede severne meje, pride v ponedeljek 9. tm. v Ljubljano.

Še ena umazana denarna afera bivšega cesarja Karla. Umrli cesar Franc Josip je v oporoki zapustil 7 milijonov kron otrokom umorjenega prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Teh 7 milijonov pa si je pustil izplačati bivši cesar Karel.

Stalno vseučiliško komisijo za ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani je ustanovila Narodna vlada SHS.

Za podpiranje slovenskih visokošolcev. Ker je mnogo slovenskih visokošolcev, ki so celo že polovico semestrov dovršili, nameravalo vsled draginje opustiti nadaljne študije in se takoj posvetiti praktičnim poklicem, država SHS pa na drugi strani nujno potrebuje zdravnikov, kemikov, živinozdravnikov, inženirjev, agronomov in špecialistov za posamezne stroke, je Narodna vlada SHS sklenila s pomočjo brezobrestnega kredita vsaj onim, ki so že polovico študij dovršili, omogočiti nadaljevanje istih.

Malo loterijo je Narodna vlada SHS za slovensko ozemlje odpravila.

Gozdarsko ravnateljstvo za gozdove in domene prejšnje avstrijske države in verskega zaklada se je ustanovilo v Ljubljani. Ravnateljem je imenovan višji gozdarski svetnik Josip Rustja.

Ves promet na ozemlju države SHS je od 28. nov. brez omejitve zopet dovoljen. Določbe glede izvoza iz države SHS še ostanejo nadalje v veljavi.

Jugoslovanski škofje (ljubljski, zagrebški, banjaluški, senjski, križevski in splitski ter zastopniki vseh drugih jugoslovanskih škofov) so zborovali 27. nov. v Zagrebu. V posebni resoluciji iskreno pozdravljajo ujedinjenje vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov; izjavljajo, da so prepričani o upravičenosti zahteve, da pride revnejši del kmetijskega stanu do primerne zemljiške posesti in da je v to svrhu potrebna agrarna reforma veleposestev; zato hočejo izposlovati dovoljenje sv. stolice, da se proti pravični odškodnini odstopijo od

cerkvenih veleposestev v to svrhu potrebna zemljišča. Izjavljajo dalje, da hočejo v prijateljstvu in najboljšem razmerju živeti s pravoslavno cerkvijo. Pooblastili so končno nadškofa dr. Bauerja, da čimpreje vloži na papeža Benedikta XV. prošnjo, da privoli liturgijo v staroslovenskem jeziku, obrede pa v živem narodnem jeziku.

Dr. Korošec se povrnil.

Ljubljana, 3. nov. Sinoči se je pripeljal tusem dr. Korošec v spremstvu dr. Žerjava. Danes je odpotoval v Belgrad. Omenil je v pogovoru, da je imel pri pogajanjih v Švici in v Parizu zelo težavno stališče, ker so se — menda z italijanske strani — inhibirale vse njegove brzojavke v domovino in nasprotno tudi vse brzojavke, poslane iz Jugoslavije njemu, tako da niti on niti zastopniki ententnih držav skoro nič niso bili informirani o položaju v Jugoslaviji. Na drugi strani pa so Italijani pošiljali v Pariz najbolj divje vesti, tako n. pr. da sta v Jugoslaviji že dve vladi, ena monarhistična in ena republikanska. Omenil je tudi, da je stvar glede naše severne meje sigurna, glede zapadne meje bo pa treba še mnogo podrobnega dela. Izjavil je tudi, da sklep Narodnega Vječa glede zedinjenja in glede državne oblike odgovarja popolnoma njegovemu naziranju.

Vojnim invalidom!

Brezvestni ljudje širijo med vojnimi invalidi vest, da bodo le-ti vsled izvršenega državnega preobrata izgubili dosedanje pokojnine, vzdrževalnine, podpore in sploh vso socialno pomoč.

Narodna vlada S. H. S. v Ljubljani se zaveda, da je ena njenih prvih socialno-političnih nalog rešitev zamotanega vprašanja o preskrbi vojnih invalidov, nadalje vdov in sirot po vojakih, padlih v vojni. Da se to vprašanje uredi tako, kakor je nujno in potrebno z vidika moderne zakonodaje, je treba, da se prej izvrše priprave in poizvedbe. Znano je, da je bil doslej osrednji razvidnostni kataster vseh vojnih invalidov v bivši Avstriji na Dunaju; ta osrednja centrala je tudi vse invalidne pokojnine, vzdrževalnine in razne doklade sama po poštno-hranilničnem uradu na Dunaju nakazovala naravnost upravičencem.

Da se izvrše potrebne informacije in potrebni dogovori o tem, ali je morda dosedanja osrednja centrala voljna, do končne ureditve tega vprašanja še dalje izplačevati že priznane zneske ali ne; da se nadalje ugotovi vsaj približno število slovenskih vojnih invalidov, je treba nekaj časa. Narodna vlada je odločena, vprašanja o preskrbi vojnih invalidov, vdov in sirot temeljito rešiti, ker se zaveda svoje velike naloge v tem pogledu.

Narodna vlada SHS v Ljubljani izjavlja že danes, da bodo njene dotične naredbe prežete z duhom človečnosti, izhajajoče iz načela, da imajo zlasti tisti, ki so v svetovni vojni izgubili zdravje in zmožnost za delo, popolno pravico do preskrbe v največji meri, ki je sploh mogoča.

Narodna vlada SHS v Ljubljani,
dne 15. novembra 1918.

Pogačnik s. r., predsednik.

KINO GABERJE

V sredo, dne 4. novembra 1918

Radi mladostnega greha

Pretrsljiva drama v petih velikih dejanjih. Inscenirana od največjega francoskega umetnika, dejanje se vrši v romantični Bretagni in v Parizu. V glavni vlogi lepotica

Hesperia.

Radi tehničnih ovir dojde Matija Gubec šele drugi teden.

Štalaže s pudelnom, pripravne za vsako trgovino razen špecerijske, se prodajo. — Vpraša se iz prijaznosti v Zvezni tiskarni. 3-1

Lepa **trgovina mešanega blaga** v mestu se takoj prodaja. Vpraša se v upravnistvu »Glasnika«.

2 meblovani sobi se takoj oddata. Vprašati je pri Janiču, Vila Parkhof, Miklavški hrib.

Tiskarski učenec

z najmanj 2 razredi gimnazije oziroma 3 razredi meščanske šole se takoj sprejme v Zvezni tiskarni.

ZVEZNA TISKARNA V CELJU SE PRIPOROČA URADOM

Otvoritev obrti. Podpisana naznanjavo cenjenemu prebivalstvu Celja in okolice, da sva v Karl Traunovi ulici številka 6 poleg davkarije med vojno zaprto

konjsko mesnico in restavracijo

zopet odprla. Prosiva za prejšnjo naklonjenost in se bova potrudila z dobro postrežbo goste zadovoljiti.

S spoštovanjem

Celje, 3. decembra 1918.

Štefan in Marija Čoh.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Vabilo na subskripcijo

12.500 novih delnic, izdaja 1918, po K 400.— nom.
v skupnem znesku K 5.000.000

Občni zbor Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani je sklenil dne 15. aprila t. l., da zviša bančno glavnico od 10 na 15 milijonov kron, ob sledečih pogojih:

1. Posestnikom starih delnic se ponudi 10.000 novih delnic, torej v razmerju: na vsakih 5 starih delnic 2 novi po K 550.— **tel quel** za komad. Zlomki delnic se ne vpoštevajo.

2. Nedelničarjem (novim subskribentom), ter starih delničarjem (ako želijo podpisati večje število delnic, nego jim pristoja v razmerju na 5 starih 2 novi) se ponudi 2.500 delnic, po kurzu K 650.— **tel quel** za komad.

3. Nove delnice imajo kupon za leto 1919.

4. Subskripcijski rok konča s 15. decembrom 1918.

5. Protivrednost podpisanih delnic se mora vplačati takoj, najkasneje pa do 15. decembra t. l. Od dneva vplačila do 15. decembra t. l. povrnemo subskribentom 3-6% obresti, tudi onim, katerim bi se novih delnic ne moglo dovoliti.

6. Razdelitev novih delnic se bode naznanila subskribentom pismeno; nove delnice se bodo razpošiljale spomladi 1919, proti vrnitvi potrdil o vplačilu denarja.

7. Prijave za Spodnje Štajersko sprejema:

Ljubljanske kreditne banke v Celju.

Podružnica

Upravni svet Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani.